RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON

OTSUS

Vaidlustusasja number	208-26/312087
Otsuse kuupäev	29.10.2026
Vaidlustuskomisjoni liige	Taivo Kivistik
Vaidlustus	PETRA MEDICAL OÜ vaidlustus sihtasutuse Tartu Ülikooli Kliinikum riigihankes „Ühekordse kasutusega kirurgiliste operatsioonide vahendid – trokaarid ja retraktorid“ (viitenumber 312087) hankija otsustele, millega riigihanke osades 11, 12 ja 13 jäeti kvalifitseerimata PETRA MEDICAL OÜ, kvalifitseeriti ja jäeti kõrvaldamata Osaühing AB Technology ning tunnistati Osaühingu AB Technology pakkumus edukaks
Menetlusosalised	Vaidlustaja, PETRA MEDICAL OÜ, esindaja vandeadvokaat Kaidi Reiljan-Sihvart Hankija, sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum, esindaja Tauno Vanaselja Kolmas isik, Osaühing AB Technology
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON
RHS § 197 lg 1 p-i 5 ja RHS § 198 lg 1 alusel

1. Rahuldada PETRA MEDICAL OÜ vaidlustus sihtasutuse Tartu Ülikooli Kliinikum riigihankes „Ühekordse kasutusega kirurgiliste operatsioonide vahendid – trokaarid ja retraktorid“ (viitenumber 312087) ning tunnistada kehtetuks sihtasutuse Tartu Ülikooli Kliinikum otsused, millega:

1) jäeti PETRA MEDICAL OÜ riigihanke osades 11, 12 ja 13 kvalifitseerimata;

2) tunnistati Osaühingu AB Technology pakkumus riigihanke osades 11, 12 ja 13 edukaks;

3) jäeti Osaühing AB Technology riigihanke osades 11, 12 ja 13 kõrvaldamata;

4) kvalifitseeriti Osaühing AB Technology eduka pakkujana riigihanke osades 11, 12 ja 13.

2. Mõista sihtasutuselt Tartu Ülikooli Kliinikum PETRA MEDICAL OÜ kasuks välja tasutud riigilõiv 2560 eurot ja lepingulise esindaja kulud 5793,04 eurot (käibemaksuta).

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 15.06.2026 avaldas sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris avatud hankemenetlusega riigihanke „Ühekordse kasutusega kirurgiliste operatsioonide vahendid – trokaarid ja retraktorid“ (viitenumber 312087) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks muud riigihanke alusdokumendid (edaspidi koos nimetatult RHAD), sh Juhised pakkujale (edaspidi Juhised) ja Tehniline kirjeldus (edaspidi TK).
Riigihange on jagatud 15 osaks, sh:

1) osa 11 - Retraktor-haavakaitsekile ster!;
2) osa 12 - Retraktor-haavakaitsekile tugevdatud ster!;
3) osa 13 - Haavakaitsekile-retraktor hermeetilise kaanega ster!.

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks, 16.07.2026, esitasid osades 11, 12 ja 13 pakkumused PETRA MEDICAL OÜ ja Osaühing AB Technology ning osas 11 ka LTMed OÜ.

2. Hankija valdkonnajuhi 28.09.2026 korraldusega nr 1.5-2/173-AP jättis Hankija mh osades 11, 12 ja 13 kvalifitseerimata PETRA MEDICAL OÜ, tunnistas Osaühingu AB Technology pakkumuse edukaks, ning kvalifitseeris Osaühingu AB Technology eduka pakkujana ja jättis kõrvaldamata.

3. 09.10.2026 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) PETRA MEDICAL OÜ (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsustele, millega osades 11, 12 ja 13 jäeti kvalifitseerimata PETRA MEDICAL OÜ, tunnistati Osaühingu AB Technology (edaspidi ka Kolmas isik) pakkumus edukaks, ning kvalifitseeriti Osaühing AB Technology eduka pakkujana ja jäeti kõrvaldamata.

4. Vaidlustuskomisjon teatas 15.10.2026 kirjaga nr 12.2-10/208 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 20.10.2026 ja neile vastamiseks 23.10.2026. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha ja menetluskulude nimekirja Vaidlustaja. Teiseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha Hankija. Kolmas isik vaidlustusmenetluses seisukohti ei esitanud.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **PETRA MEDICAL OÜ**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

5.1. 28.09.2026 otsusega Hankija mh:

1) jättis Vaidlustaja kvalifitseerimata osades 11, 12 ja 13;
2) tunnistas osades 11, 12 ja 13 edukaks Kolmanda isiku pakkumuse;
3) kvalifitseeris Kolmanda isiku eduka pakkujana ja jättis kõrvaldamata osades 11, 12 ja 13.

Vaidlustaja taotleb Hankija otsuste kehtetuks, millega Vaidlustaja jäeti kvalifitseerimata ning Kolmanda isiku pakkumus tunnistati edukaks, kuivõrd vaidlustatud otsused on õigusvastased.

Ühtlasi tuleb otsuste etapiviisilisusest lähtuvalt kehtetuks tunnistada ka Hankija edasised järjestikused otsused Kolmanda isiku eduka pakkujana kvalifitseerimise ja kõrvaldamata jätmise kohta.

5.2. Hankija teostas Vaidlustaja hankepassi kinnituste alusel kvalifitseerimise tingimuste kontrolli ning jättis Vaidlustaja RHS § 104 lg 6 alusel kvalifitseerimata osades 11, 12 ja 13, andmata Vaidlustajale võimalust hankepassis toodud andmete selgitamiseks või tõendite esitamiseks. Hankija hinnangul ei vasta Vaidlustaja tehniline ja kutsealane pädevus Juhiste p-is 5.1.1[1] sätestatud referentslepingute nõudele.

5.3. Hankija otsus tugineb varasemate tarnete loetelus toodete täpse kaubandusliku nimetuse nimetamata jätmisele: varasemate tarnete loetelus on kasutatud nimetusi „Laparoskoopia meditsiiniseade – käsitsi ligipääs“, „Ühekordne haavakaitse“ ja „Ühekordne haavakaitse korgiga“, millest Hankija sõnul ei nähtu, et tegu on Vaidlustaja pakutavate toodetega WOOP WOUND PROTECTOR M/L/XL, WOOP WOUND PROTECTOR XXL ja HTKD ACCESS SYSTEM. Hankija on leidnud, et: *Esitatud viidetes puuduvad pakutavate toodete täpsed kaubanduslikud nimetused ning seetõttu ei ole hankijal võimalik kontrollida ega tuvastada, et pakkuja on varasemalt müünud just neid tooteid, mida ta käesolevas hankes pakub. Kuna pakkuja ei ole tõendanud vastavust hankedokumentides sätestatud nõudele müügikogemuse kohta iga käesolevas hankes pakutava toote osas, ei vasta pakkuja kvalifitseerimistingimustele ning hankija jätab pakkuja kvalifitseerimata. Pelgalt samaliigiliste või funktsioonilt sarnaste toodete müük ei tõenda hankedokumentides nõutud tingimuse täitmist, kuna hankija nõudis kogemust konkreetselt käesolevas hankes pakutavate toodete müügi osas ning täpse tootenimetuse esitamist.*

5.4. Vaidlustaja pakkumuses esitatud teave toodete nimetuste kohta oli piisav selleks, et Hankija saanuks vajadusel küsida selgitusi ja kontrollida pakkuja vastavust kvalifitseerimise tingimusele.

5.4.1. Hankija on jätnud Vaidlustaja kvalifitseerimata kvalifitseerimise tingimuse Asjade hankelepingute puhul: täpsustatud liiki tarnete osutamine (edaspidi Tingimus) alusel, mis on sõnastatud järgmiselt:
Pakkuja peab omama tegevuskogemust käesolevas hankes pakutavate toodete müügi osas. Pakkuja peab olema müünud viimase 3 (kolme) aasta jooksul hanketeate avaldamisest tagasiulatuvalt iga käesolevas hankes pakutavat toodet vähemalt 1/3 sellest mahust, kui hankija on sätestanud Lisas 1 planeeritava kogusena raamlepingu perioodil.
Pakkujal tuleb esitada müügi tõendamiseks nimekiri nõuetekohaselt täidetud müügilepingutest/-tehingutest koos märkega, millises osas, millist toodet (täpne nimetus) lepingu alusel on müüdud, koos lepingu sõlmimise kuupäevade, maksumuse ja infoga teiste osapoolte kohta, näidates ära arvuliselt, kui palju tooteid ta konkreetse lepingu alusel müünud on.
Pakkuja esitab kinnituse koos müügilepingute andmetega hankepassis.

5.4.2. Vaidlustaja esitas pakkumuses andmed referentslepingute kohta, tuginedes Itaalia ettevõtja Effebi Hospital SRL tehnilisele ja kutsealasele pädevusele ning tema tarnetele Itaalia tervishoiuasutustele, sh vaidlustatud osade osas:

1) Veneto piirkond – Ühekordne haavakaitse, 1778 tk, 2024–2025 (osad 11 ja 12);
2) Arcs Fvg – Ühekordne haavakaitse korgiga, 900 tk, 2024–2025 (osa 13).

[1]Vaidlustuskomisjon märgib, et lisaks Juhiste p-ile 5.1.1 on samas sõnastuses kvalifitseerimise tingimus esitatud ka täiendavate selgitustega hankepassi IV osa Kvalifitseerimistingimused pakkujate tehnilisele ja kutsealasele suutlikkusele kehtestatud tingimusena: Asjade hankelepingute puhul: täpsustatud liiki tarnete teostamine.

Lisaks on Vaidlustaja esitanud pakkumuses kinnituse, mille kohaselt: *teave on tõene ja täpne ning puudutab hankija nõutud perioodil teostatud tarneid*. Pakkuja on seega ka hankepassi esitamisega kinnitanud Tingimuse täitmist.

5.4.3. Hankija heidab Vaidlustajale ette, et Vaidlustaja varasemate tarnete loetelus esitatud andmetest ei olevat tuvastatav, et tegemist on samade toodetega, mida Vaidlustaja Riigihankes pakub. Hankija ei küsinud Vaidlustajalt teabevahetuses selgitusi Tingimuse täitmise kohta ega põhjendanud oma otsuses, miks ta selgitusi ei küsinud.

5.4.4. Referentslepingute alusel tarnitud tooted on täpselt samad, mida Vaidlustaja Riigihankes pakub. Hankija on eeldanud, et tegemist on üksnes samaliigilise või funktsionaalselt sarnase tootega ilmselt seetõttu, et TK vormil esitatud nimetus ja referentslepingute loetelus esitatud nimetused ei ühti sõna-sõnalt. Selline käsitlus on formalistlik.

5.4.5. Vaidlustaja on osas 11 pakkunud tooteks „retraktor-haavakaitsekile ster!“ vastavalt Hankija soovitud suurustele/mõõtudele tooteid WOOP WOUND PROTECTOR XS/ S/ M/ L/ XL. Osas 12 on Vaidlustaja pakkunud tooteks „retraktor-haavakaitsekile tugevdatud ster!“ toodet WOOP WOUND PROTECTOR XXL. Osas 13 on Vaidlustaja pakkunud tooteks „Haavakaitsekile-retraktor hermeetilise kaanega ster!“ toodet HTKD ACCESS SYSTEM .
Nimetuste sõna-sõnalisest mittekokkulangevusest ei saa ilma selgituste küsimiseta järeldada, et tegemist on erinevate, mitte samade toodetega. Seda enam, et pakkumuses oli tegemist inglise keelsete nimetustega ning referentside nimekirjas toodud andmete puhul oli tegemist eesti keelde tõlgitud tootenimetustega, mistõttu ei saanudki tootenimetused sõna-sõnalt kokku minna. Eesti keelde tõlgitud andmetest on mõistlikult nähtav, et tegemist on Vaidlustaja pakutud toodete nimetustega:

1) „ühekordne haavakaitse“ on retraktor-haavakaitsekilede, sh tugevdatud haavakaitsekilede WOOP WOUND PROTECTOR puhul eesti keelseks nimetuseks (vasteks);

2) „ühekordne haavakaitse korgiga“ on haavakaitsekile-retraktor hermeetilise kaanega ster! HTKD ACCESS SYSTEM puhul eesti keelseks nimetuseks (vasteks).

5.4.6. Hankija ei väida, et Vaidlustaja pakutud tooted ei ole käsitletavad ühekordsete haavakaitsetena ning ühekordsete haavakaitsena korgiga. Seega on tegemist sisult samade tootenimetustega, mida on referentside loetelus lihtsalt keeleliselt veidi üldisemalt väljendatud, kuna tegemist on tõlgetega. Hankija otsusest nähtub, et Hankija ei pidanud referentside nimekirjas toodud andmeid piisavalt täpseteks, kuid Hankija jättis seejuures arvestamata, et sellises olukorras on tekkinud ebaselgus selgituste küsimise teel hõlpsasti kõrvaldatav ega kujuta endast pakkumuse muutmist. Teisiti saaks see olla juhul, kui Vaidlustaja pakkumuses esitatud tooted ei saa mitte kuidagi vastavate tõlgitud tootenimetuste alla kuuluda, kuid antud juhul nii ei ole. Hankija on jätnud arvestamata ka pakkumuse koosseisus esitatud eraldi kinnituse, et teave on tõene ja puudutab Hankija nõutud perioodil teostatud tarneid.

5.4.7. Hankijale oli Vaidlustaja pakkumusest kättesaadav ka teave pakutavate toodete kaubanduslike nimetuste ja tootjate kohta (tehniline kirjeldus, tootepakendi märgistuse koopiad). Hankijal oli seega võimalik referentside loetelu ja pakkumuse muude dokumentide koostoimes hinnata, kas tarnitud on samu tooteid, ning ebaselguse korral küsida pakkujalt täpsustust. Kuivõrd Vaidlustaja pakkumuses toodud referentslepingute andmed on nende identifitseerimiseks piisavalt määratletud ning mõlemad lepingud on Itaalia riigihankemenetluste tulemusel sõlmitud, puudub alus arvata, et Vaidlustaja saaks Tingimuse täitmise kontrolli raames esitada mingite muude lepingute infot ja dokumente kui need, mis on referentside nimekirjas esile toodud. Seega olid Hankijal olemas kõik õiguspärased võimalused Vaidlustaja Tingimuse täitmise kontrollimiseks kuid Hankija ei kasutanud neid.

5.4.8. Võttes arvesse, et pakkuja esitatud andmed ja kinnitus on piisav referentslepingu nõude täitmiseks, puudub kahtlus, et Vaidlustajal vastas pakkumuse esitamise tähtpäeval sisuliselt Tingimusele. Vaidlusküsimus ei puuduta kogemuse olemasolu, vaid üksnes seda, kas hankepassis kasutatud tootenimetus oli piisavalt täpne.

5.5. Riigikohus on selgitanud, et iga viga hankepassi täitmisel ei tähenda iseenesest, et pakkuja oleks lepingupartnerina ebausaldusväärne, ning pakkuja kvalifitseerimata jätmise imperatiivne kohustus pisimagi vea korral ei oleks proportsionaalne (RKHKo 3-3-1-24-13, p 17).
Vormiline eksimus ei ole määrav, kui hankijal oli võimalik esitatud tõenditest järeldada pakkuja vastavust kvalifitseerimise tingimusele (RKHKo 3-25-806, p 16). Hankija ei ole seadnud kahtluse alla, et Vaidlustajal puuduks tegelik kvalifikatsioon Riigihankes pakutud toodete varasemate tarnete näol. Referentside kohta esitatud andmetes ei olnud üksnes toodete kaubanduslik nimetus üks-ühele identne, kuid see ebaselgus on esitatud andmete täpsustamise teel ületatav ning Vaidlustaja kvalifikatsioon kontrollitav.
Proportsionaalsuse põhimõtte olulisust kvalifitseerimise tingimuste kontrollimisel on kinnitanud ka Tallinna Ringkonnakohus, leides, et pakkuja kvalifitseerimata jätmine ebaolulise ja hankemenetluse kulgu või teiste pakkujate õigusi mitte rikkuva möödalaskmise tõttu on proportsionaalsuse põhimõttega vastuolus (TlnRnKo 3-24-2428, p 13).

5.5.1. Tootenimetuse täpsustamine ei ole uute andmete esitamine ega pakkumuse muutmine: kõik vaidlustatud osade referentslepingud pakkumuses esitatud toodete tarnete kohta ja Effebi Hospital SRL, kelle kvalifikatsioonile tugineti, olid pakkumuses nimetatud. Euroopa Kohus on selgitanud, et pakkuja andmeid võib erandjuhul parandada või täiendada, eelkõige siis, kui on vaja üksnes täpsustust või ilmse materiaalse vea parandamist, tingimusel et see ei too kaasa uue pakkumuse esitamist (EKo C-336/12, Manova, p-d 39–40, RKHKo 3-19-1501, p 17). Käesoleval juhul on need eeldused täidetud ning referentside nimekirjas toodud lepingute täitmist saab Hankija kontrollida lepingute, tarnedokumentide või tellijate kinnituste alusel.

5.5.2. Tegemist ei ole olukorraga, kus pakkuja soovib pärast pakkumuste esitamise tähtaega tugineda sellise ettevõtja kogemusele või sellistele lepingutele, mida algses pakkumuses ei nimetatud. Euroopa Kohus on pidanud sisuliseks muudatuseks eelkõige olukorda, kus ettevõtja soovis tugineda pakkumuses nimetamata ettevõtja kogemusele (EKo C-387/14, p-d 41–43). Vaidlustaja ei soovi lisada uusi lepinguid ega ettevõtjaid, vaid täpsustada juba esitatud referentslepingute alusel tarnitud toodete kaubanduslikke nimetusi.

5.5.3. Hankija tõlgendus, mille kohaselt toob pakkumuses märgitud tootega identse kaubandusliku nimetuse puudumine referentside loetelus automaatselt kaasa kvalifitseerimata jätmise, ei ole kooskõlas ka Tingimuse eesmärgiga. RHS § 98 lg 1 ls 2 kohaselt peavad kvalifitseerimise tingimused olema asjakohased ja proportsionaalsed võrdluses hankelepingu esemega. Referentslepingute nõude eesmärk on veenduda, et pakkujal on kogemus pakutavate toodete müügil nõutud mahus. Nõue esitada toote *täpne nimetus* on üksnes selle kogemuse tõendamise viis, mitte iseseisev sisuline nõue. Ebaselgust hankedokumentide või pakkuja esitatud andmete tõlgendamisel ei saa pakkuja kahjuks tõlgendada olukorras, kus hankijal oli võimalik andmeid selgituste abil kontrollida.

5.6. Hankija jättis õigusvastaselt kaalutlusõiguse teostamata, kuna ei küsinud selgitusi. Hankija tegevus on proportsionaalsuse põhimõttega vastuolus.
RHS § 104 lg 7, samuti § 46 lg 4 kohaselt võib hankija nõuda pakkujalt kvalifitseerimise tingimustele vastavust tõendavate andmete või dokumentide selgitamist või täiendamist. Tegemist on kaalutlusotsusega, mis tähendab, et hankija peab enne pakkuja kvalifitseerimata jätmist vähemalt kaaluma, kas puudust on võimalik selgituste teel kõrvaldada. Kaalutlusõiguse teostamata jätmine on kaalutlusviga, mis toob kaasa otsuse õigusvastasuse.

5.6.1. Riigikohus on kohtuasjas nr 3-25-806 leidnud, et hankijal on õigus mis tahes ajal nõuda pakkujalt selgitusi, sh lisatõendeid, mis kinnitavad juba pakkumuse esitamise ajal olemas olnud ja objektiivselt kontrollitavat asjaolu (p 20), ning et hankija pidi kaaluma pakkujale puuduse kõrvaldamise võimaluse andmist, selle andmata jätmine oli õigusvastane (p 21). Samuti on Riigikohus asjas nr 3-19-1501 pidanud kaalutlusõiguse kasutamata jätmist kaalutlusveaks ning pakkuja kõrvaldamist olukorras, kus puudus oli täpsustamisega kõrvaldatav, ilmselgelt ebaproportsionaalseks (p 18).

5.6.2. Hankija otsusest ei nähtu mingit kaalumist. Otsuses puudub igasugune põhjendus selle kohta, miks Hankija ei pidanud võimalikuks küsida Vaidlustajalt tootenimetuste täpsustamist. Põhjendamata jätmine näitab, et kaalutlusõigust ei teostatud üldse.
Hankija küsis Vaidlustajalt menetluse käigus selgitusi korduvalt muudes, vähemolulistes küsimustes (failiformaat, tootekoodid, pakendamine, haava diameeter), kuid jättis küsimata ainsas küsimuses, millele ta hiljem Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmise otsuse rajas.

5.6.3. Selgituste küsimine oli seda olulisem, et referentslepingud on sõlmitud Itaalia tervishoiuasutustega, milles puhul on referentside nimekirjas kasutatud tõlgitud tooteliigi nimetusi ja piirkondlikke lepingupoole nimetusi. Ühe küsimusega oleks Hankija saanud kinnituse, milliseid kaubanduslikke tooteid referentslepingute alusel täpselt tarniti.

5.6.4. Kvalifitseerimata jätmine ilma selgitusi küsimata on vastuolus RHS § 3 p-s 1 sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega. Hankija välistas formaalsel põhjusel osades 11, 12 ja 13 madalaima maksumusega pakkumuse ning sõlmib raamlepingud kallima pakkumusega, mis kahjustab ka Hankija enda ja avalikku huvi.

5.7. Vaidlustajal ei olnud kohustust esitada pakkumuses tõendeid Tingimuse täitmise kohta, kuid Tingimuse kohaselt tuli müügilepingute andmed esitada hankepassis. Vaidlustaja on valmis esitama tegelikke tarneid tõendavad dokumendid, näitamaks, et referentslepingute nõue oli sisuliselt täidetud juba pakkumuse esitamise tähtpäeval ja seega Hankija selgituste tulemusel oleks saanud kaaluda Vaidlustaja toote samasust ja kvalifitseerimist.

5.8. Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsust ning Hankija edasisi järjestikuseid otsuseid Kolmanda isiku kvalifitseerimise ja kõrvaldamata jätmise kohta vaidlustab Vaidlustaja lähtuvalt nn otsuste järgnevuse põhimõttest. Kuna Vaidlustaja pakkumus on hindamiskriteeriumide järgi parim ning Vaidlustaja vastab kvalifitseerimise tingimustele, siis pidanuks Hankija osades 11, 12 ja 13 edukaks tunnistama Vaidlustaja, mitte Kolmanda isiku pakkumuse. Samal põhimõttel on ka Hankija edasised järjestikused otsused vastavates osades õigusvastased.

5.9. 20.10.2026 täiendas Vaidlustaja oma seisukohti.

5.9.1. Puudub vaidlus, et Hankija 28.09.2026 kvalifitseerimata jätmise otsus tugines üksnes täpsete tootenimetuste puudumise väitele. Hankija kinnitab otsuse põhjendamiseks vaidlustusmenetluse käigus esitatud täiendavate argumentide puhul ka ise, et ta ei ole neid oma 28.09.2026 otsuses kajastanud, kuid täiendab nendega otsust. Otsuse õiguspärasust tuleb hinnata nende argumentide alusel, millest otsuse tegemisel lähtuti. Hankija seisukoht ei kõrvalda puudusi vaidlustatud otsustes.

5.9.2. Hankija ei ole vastuses vaidlustusele põhjendanud, miks ta tootenimetuste täpsustamiseks selgitusi ei küsinud vaid piirdub üldise väitega, et tal puudub kohustus aktsepteerida puudulikke dokumente. See kinnitab, et kaalutlusõigust ei teostatud. Kaalutlusotsuse põhjendusest peavad

nähtuma kaalutlused, millest otsustaja lähtus. Kui hankija mõistab pakkumuses esitatud andmeid teisiti kui pakkuja, tuleb tal küsida pakkujalt selgitusi, mitte lähtuda otsuse tegemisel pakkujale ebasoodsast eeldusest. Hankija pelgalt eeldas (alusetult), et referentside loetelus esitatud tõlgitud tootenimetused ei vasta pakutud toodetele, kuid ei esitanud Vaidlustajale selle kohta ühtegi küsimust.

5.9.3. Hankija väidab üldsõnaliselt, et selgituse küsimine annaks *hooletule pakkujale võrreldes hoolsa pakkujaga sedavõrd suure eelise*, kuid ei selgita, milles eelis seisneks ja kuidas see realiseeruks. Tootenimetuse täpsustamine ei võimaldaks esitada uusi referentslepinguid ega muuta pakkumuse sisu, hinda või tooteid: referentslepingud, kogused, tellijad ja tooted olid pakkumuses fikseeritud ning ainus hindamiskriteerium oli maksumus. Selline täpsustus ei riku võrdse kohtlemise põhimõtet.

5.9.4. Vaidlustusmenetluses on Hankija täiendanud oma otsust Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmiseks ka referentslepingute kohta muude andmete puudumisega ning teise ettevõtja vahenditele tuginemise lubatavusega (RHS § 103 lg 2 alusel). Need põhjendused otsuses puuduvad. Vaidlustuskomisjon on asunud seisukohale, et hankija ei saa vaidlustusmenetluses oma otsust tagantjärele ja täiendavalt põhjendada argumentidega, mille puhul puudub igasugune kindlus, et neist lähtuti ka otsuse tegemise ajal. Käesoleval juhul ei ole vaja kindluse puudumist kaudsetest asjaoludest tuletada, sest Hankija on teise ettevõtja vahenditele tuginemise puhul mh ise sõnaselgelt kinnitanud, et ta neid asjaolusid otsuses ei kajastanud. Vaidlustuskomisjoni kontroll piirdub vaidlustatud otsuse õiguspärasusega nende argumentide alusel, mis olid otsuse tegemise aluseks, mistõttu tuleb Hankija uued väited kõrvale jätta.

5.9.5. Hankija on lisanud vaidlustusmenetluses viited Vaidlustaja pakkumuse väidetavate mittevastavuste kohta, mille kohta Hankija otsust tehtud ei ole. Kuna Hankija jättis Vaidlustaja kvalifitseerimata, ei hinnanud ta Vaidlustaja pakkumuse vastavust ning otsus ei sisalda ega saagi sisaldada ühtegi järeldust pakkumuse vastavuse kohta.

5.9.6. Hankija väide, et muude andmete puudumise tõttu ei olnud tal kohustust selgitusi küsida, on alusetu. Hankija väidab, et lisaks täpsetele tootenimetustele puudusid hankepassist ja varasemate tarnete loetelust andmed hanke osa, referentslepingu sõlmimise kuupäeva, -maksumuse ja lepingupartneri kohta.
Nendele asjaoludele ei ole Hankija oma otsust rajanud ega saa tagantjärele otsust uute alustega täiendada. Hankija ei ole seadnud kahtluse alla referentslepingute olemasolu, täitmist, tarnete ajavahemikku ega koguseid ning on Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmise otsust põhjendanud üksnes täpsete tootenimetuste esitamata jätmisega.
Väidetavalt puuduvad andmed olid pakkumuse alusel tuvastatavad ja täpsustatavad. Isegi, kui Hankija oleks kvalifitseerimata jätmise otsuse tegemisel ka referentslepingute muude andmete väidetavale puudumisele tuginenud (mida Hankija ei teinud), ei mõjuta see Hankija otsuse õigusvastasust. Sisulisi puudusi referentslepingute andmetes ei esine. Varasemate tarnete loetelus on nimetatud tellijad (Veneto piirkond ja Arcs Fvg), kogused (1778 tk ja 900 tk) ja perioodid (2024–2025) ning Effebi Hospital SRL on kinnitanud andmete tõesust. Hanke osa nähtub tooteliigist: ühekordne haavakaitse vastab osadele 11 ja 12, ühekordne haavakaitse korgiga osale 13. Mõlemad lepingud on sõlmitud Itaalia riigihankemenetlustes ning nende kuupäevad, maksumused ja lepingupartnerid on objektiivselt kontrollitavad.

5.9.7. Hankija ei ole ümber lükanud, et Vaidlustaja pakkumuses esitatud andmed on üheselt seostatavad konkreetsete lepingutega.
Hankija ei nõudnud referentslepingute kohta ühtegi täpsustust ega dokumenti, kuigi oli selleks RHS § 104 lg 7 alusel õigustatud ja kohustatud.
Hankija enda kehtestatud korra kohaselt tuli kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid nõuda

pärast edukaks tunnistamist ja kvalifitseerimata jätmine oli ette nähtud alles siis, kui pakkuja neid vähemalt viie tööpäeva jooksul ei esita (Juhiste p 9.2).

5.9.8. Hankija väidab vaidlustusmenetluses esmakordselt, et Vaidlustaja ei tuginenud hankepassi kohaselt teiste üksuste suutlikkusele ning et Effebi Hospital SRL referentslepinguid ei saa arvesse võtta, kuna puuduvad andmed, kas ja millises mahus Effebi Hospital SRL hankelepingu RHS § 103 lg 2 kohaselt isiklikult täidab. Hankija otsus sellele alusele ei tugine, kuna Hankija on otsust vastavate argumentidega alles vaidlustusmenetluses täiendanud. Veelgi enam, otsuse kohaselt on selge, et Hankija hindas Effebi Hospital SRL referentside sisu ning jättis Vaidlustaja kvalifitseerimata üksnes täpsete tootenimetuste väidetava puudumise argumendil. Hankija sai seega ka ise aru ja lähtus oma otsuse tegemisel asjaolust, et Vaidlustaja tugineb Effebi Hospital SRL lepingutele ega jätnud Vaidlustajat kvalifitseerimata põhjusel, et nendele referentsidele ei saa üldse tugineda. Hankija ei saa alles vaidlustusmenetluses oma otsust tagantjärele põhjendada argumentidega, mis ei olnud vaidlustatud otsuse aluseks.

5.9.9. Tuginemine Effebi Hospital SRL suutlikkusele nähtus Vaidlustaja pakkumusest üheselt. Isegi, kui Hankija saaks vaidlustusmenetluses asuda oma otsust uute argumentidega põhjendama, on Hankija väited alusetud ning tuginemise nõuded on tegelikkuses täidetud. Hankija on kohustatud hindama pakkumuse koosseisus esitatud teavet tervikuna ega või lähtuda üksnes formaalsest tõlgendusest (vt RKHKo 3-25-806/24, p-d 17 ja 21). Vaidlustaja deklareeris, et toetub RHS § 103 alusel Effebi Hospital SRL tehnilisele ja kutsealasele suutlikkusele kogu raamlepingu kehtivusaja jooksul. Effebi Hospital SRL on isikuna, kelle suutlikkusele Vaidlustaja tugines, esitanud seejuures ka omapoolse hankepassi. Effebi Hospital SRL kohustus pöördumatult tegema Vaidlustajale kättesaadavaks oma tarnekogemuse, oskusteabe ja tooteteadmised ning pakkuma tuge ja tehnilist abi kogu raamlepingu kehtivusaja jooksul. Pakkumusele lisati ka tehnilise võimsuse leping ja Effebi Hospital SRL allkirjastatud varasemate tarnete loetelu. Hankepassis on kvalifitseerimise tingimuse juures märgitud *Kasutame ettevõtte Effebi Hospital srl tuge* koos ettevõtja andmetega. Euroopa Kohtu praktika kohaselt on igal ettevõtjal õigus tugineda teiste üksuste suutlikkusele olenemata nendevaheliste sidemete õiguslikust laadist, kui ta tõendab, et nende vahendid on talle hankelepingu täitmisel tõepoolest kättesaadavad (EKo C-324/14, Partner Apelski Dariusz, p-d 33 ja 49). Vaidlustaja on seda pakkumuses koosseisus esitatud eeltoodud dokumentidega, sh kohustuskirja ja tehnilise võimsuse lepinguga tõendanud.

5.9.10. Alusetu on Hankija väide, nagu ei oleks teise ettevõtja suutlikkusele tuginemine pakkumusest arusaadav. Asjaolu, et hankepassi üldküsimuse juures ei olnud inimliku eksimuse tõttu eraldi „jah“ märgitud, ei ole pakkumuse koosseisus esitatud ülaltoodud andmeid (sh Effebi Hospital SRL hankepassi, kohustuskirja, tehnilise võimsuse lepingut jm dokumente) arvestades määrav, kuna pakkumuse koosseisus toodud andmeid terviklikult hinnates on selge, et Vaidlustaja tugineb Effebi Hospital SRL suutlikkusele. Kuna Vaidlustaja hankepassis oli teiste üksuste suutlikkusele tuginemise juures selgelt esile toodud isik, kelle suutlikkusele tuginetakse – Effebi Hospital SRL – ning sama oli esile toodud ka müügikogemust puudutava Tingimuse juures, siis puudus Hankijal alus eeldada vastupidist. Ka Hankija ise nimetab Effebi Hospital SRL-i ettevõtjaks, *kelle vahenditele vaidlustaja toetub*. Hankepass on pakkuja esialgne kinnitus ning hankemenetluses ei kehti formaliseerituse põhimõte (RKHKo 3-3-1-24-13, p-d 17 ja 19). Andmeid tuleb hinnata koostoimes ning kuna Effebi Hospital SRL oli pakkumuses nimetatud ja uut ettevõtjat ei lisandu, oleks Hankija kahtluse korral saanud andmeid selgitustega täpsustada (EKo C-336/12, Manova, p-d 39–40; vrd EKo C-387/14, pd 41–43). Kui Hankija pidas Effebi Hospital SRL andmeid, sh Juhiste p-s 4.5 nõutut, puudulikuks, pidi ta nõudma nende täpsustamist RHS § 104 lg 7 alusel.

5.9.11. Hankija ei nõudnud tuginetava ettevõtja isikliku osalemise kohta täiendavaid andmeid

ega kinnitusi, mistõttu ei pidanud Vaidlustaja neid ka esitama. Juhiste p 1.2 lubab RHS § 103 lg 1 alusel teise ettevõtja vahenditele tuginemist ning Juhiste p 4.5 näeb tuginemise korral ette üksnes hankepassi esitamise ka selle isiku kohta. Hankija ei nõudnud hankepassis ega mujal RHAD-is tuginetava ettevõtja isikliku osalemise kohta täiendavaid andmeid ega kinnitusi. Vaidlustaja täitis Juhiste p-s 4.5 sätestatud nõude: pakkumuse koosseisus esitati Effebi Hospital SRL 15.07.2026 hankepass ning lisaks Effebi Hospital SRL kohustuskiri, mille kohaselt kohustus ta pakkuma tuge lepingu täitmise ajal ja hankija nõutavat tehnilist abi kogu raamlepingu kehtivusaja jooksul. Euroopa Kohtu praktika kohaselt on pakkujal vabadus valida nii õiguslik seos tuginetava üksusega kui ka selle tõendamise viis (EKo C-324/14, p-d 52–56 ja 58; vt ka kohtujurist N. Jääskineni 08.09.2015 ettepanek, p 40). Hankija ei saa pärast pakkumuste esitamist ja otsuse tegemist nõuda andmeid, mida ta pakkumuse koosseisus algselt ei nõudnud, ega jätta pakkujat nende puudumise tõttu kvalifitseerimata, kuna see oleks vastuolus läbipaistvuse ja proportsionaalsuse põhimõttega (RHS § 3 p 1).

5.9.12. Hankijal ei olnud alust Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmiseks. Effebi Hospital SRL on kohustunud osalema raamlepingu täitmisel kogu selle kehtivusaja jooksul. Kui Hankija pidas vajalikuks lepingu täitmisel osalemisega seotud andmete täpsustamist, kuulus see selgitamisele RHS § 104 lg 7 alusel. Ka Euroopa Kohtu käsitletud asjas palus hankija kahtluse tekkimisel pakkujal täpsustada, mil viisil tuginetav üksus lepingu täitmisel osaleb, ning selgituste küsimisel tuleb pakkujaid kohelda võrdselt (EKo C-324/14, p-d 65–66).

6. Hankija, **sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum**, vaidleb vaidlustusele vastu ja palub jätta selle rahuldamata järgmistel põhjustel.

6.1. Vaidluse sisuks on küsimus, kas Hankija on Vaidlustaja osas piisavalt kontrollinud Tingimuse täitmist ja jõudnud kontrolli tulemusel õige järelduseni.

6.2. Juhiste p-i 4.5 kohaselt juhul, kui pakkuja soovib pakkumuse esitamisel tugineda teis(t)e ettevõtja(te) vahenditele, tuleb hankepass esitada ka selle isiku kohta, kelle vahenditele pakkuja tugineb.
Pakkuja pole oma hankepassis tegevuskogemust tõendavate lepingute osas, samuti teise isiku vahenditele tuginemise osas asjakohaseid andmeid esitanud. Pakkumusele on lisatud dokument AVV 4_signed.pdf järgmise sisuga:
Nr Klient (Haigla / Edasimüüja) Riik Toode (Täpne kaubanduslik nimetus) Tarnitud kogus Lepinguperiood
1 Liguuria piirkond Itaalia Laparoskoopia meditsiiniseade – käsitsi ligipääs 1362 2022-2025
2 Veneto piirkond Itaalia Ühekordne haavakaitse 1778 tk 2024-2025 3 Arcs Fvg Itaalia Ühekordne haavakaitse korgiga 900 tk 2024-2025.
Seega ei sisalda Vaidlustaja hankepass Juhiste p-is 5.1.1 palutud andmeid ning ka pakkumusele lisatud dokument AVV 4_signed.pdf ei sisalda samaseid tootenimetusi ega ammendavalt Hankija nõutud andmeid (puuduvad andmed hanke osa kohta, toote täpne nimetus, mille järgi hankija saab tuvastada toote samasuse hankes pakutuga, referentslepingu sõlmimise kuupäev, maksumus, lepingupartner).

6.3. Hankijal puudub kohustus ning ei saa ka mõistlikuks ja pakkujate võrdset kohtlemist tagavaks tegevuseks pidada, kui Hankija aktsepteerib taolises määras puudulikke dokumente ning annab hooletule pakkujale võrreldes hoolsa pakkujaga sedavõrd suure eelise.

6.4. Hankija ei ole oma 28.09.2026 otsuses kajastanud, kuid täiendab otsust järgnevaga:
RHS § 103 lg 2 kohaselt on asjade müügi korral teise ettevõtja vahenditele tuginemine lubatud üksnes juhul, kui hankelepingu või selle osa täitmiseks on sellise kogemuse olemasolu vajalik

ja ettevõtja, kelle vahenditele tuginetakse, täidab hankelepingu või selle vastava osa isiklikult.
Vaidlustaja pakkumuse näol ei ole tegemist ühispakkumusega. Hankepassi kohaselt ei toetu Vaidlustaja teiste üksuste suutlikkusele ega kasuta ühtki ettevõtjat allhankijana.
Vaidlustaja on pakkumusega koos esitanud dokumendi avv2_signed.pdf, mille kohaselt pakub Effebi HOSPITAL S.R.L järgmist:
Eelkõige kohustume pakkuma:
- *oma kogemusi varasematest tarnelepingutest;*
- *tehnilist oskusteavet;*
- *tootealaseid teadmisi;*
- *tuge lepingu täitmise ajal;*
- *hankija poolt nõutavat tehnilist abi.*

See kohustus kehtib kogu raamlepingu kehtivusaja jooksul.
Puuduvad andmed selle kohta, kas ja millises mahus ettevõtja, kelle vahenditele Vaidlustaja toetub, lepingu isiklikult täidab.

6.5. Eelnevast nähtub, et Vaidlustaja ei ole analüüsinud, kas üldse ja missuguses osas on ettevõtja, kelle vahenditele ta Tingimuse täitmisel tugineb, osalus lepingu täitmisel võimalik ja vajalik, ning sellest tulenevalt ei ole ka esitanud selgeid andmeid, kas ja missuguses osas ettevõtja lepingu isiklikult täidab.
Eeltoodust tulenevalt, ka juhul, kui Hankija oleks küsinud Vaidlustajalt selgitusi ja tuvastanud, et Vaidlustaja esitatud referentslepingute objektiks on samade toodete müük, mida Vaidlustaja on oma pakkumuses pakkunud, ei saa esitatud referentslepinguid kvalifitseerimisel arvesse võtta, kuna täidetud ei ole RHS § 103 lg 2 tingimus lepingu isikliku täitmise osas.

6.6. Vaidlustaja pakkumuses on mitmed olulised mittevastavused, mistõttu Vaidlustaja kvalifitseerimisel lükkaks Hankija Vaidlustaja pakkumuse mittevastavuse tõttu tagasi.

6.7. 23.10.2026 esitas Hankija täiendavad seisukohad.

6.7.1. Käesoleva vaidluse lahendamisel ei ole menetlusökonoomia printsiibist tulenevalt mõistlik käsitleda pelgalt Hankija otsuses toodud argumentatsiooni, vaid kõiki otsuse tegemise ajal esinenud ja käesolevas vaidlustusmenetluses välja toodud olulisi asjaolusid. Vaidlustaja mittevastavus Tingimusele on tuvastatav pakkumuses sisalduvate dokumentide alusel ilma täiendavaid selgitusi küsimata. Juhul, kui vaidlustuskomisjon jätab asjas tähtsust omavad asjaolud tähelepanuta ja käsitlemata, tekib olukord, kus Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmise otsus tunnistatakse formaalsetel põhjustel kehtetuks ning Hankija teeb käesolevas menetluses esile toodud argumentidel põhineva järgmise kvalifitseerimata jätmise otsuse, millega võib kaasneda järjekordne vaidlustusmenetlus. Nimetatu ei ole kooskõlas menetluse hea tavaga.

6.7.2. RHS § 103 lg-s 2 sätestatu on seadusest tulenev nõue. Vaidlustaja pidi pakkumust esitades sellega arvestama ning ka vaidlustust esitades oli Vaidlustajale teada, et kõnealune tingimus Vaidlustaja puhul täidetud ei ole ning seda ka siis, kui Hankija seda oma otsuses ei kirjeldanud. Tingimuse eesmärgiks on veenduda selles, et pakkuja tõepoolest on võimeline sõlmitava lepingu nõuetekohaselt täitma. Nimetatu tõttu ei saa isiku, kellel kogemusele pakkuja oma kvalifikatsiooni tõendamisel tugineb, osalus lepingu täitmises olla formaalne, vaid vastav isik peab sõlmitava lepingu täitma isiklikult ja olulises osas ehk isiklik osalus peab otseselt puudutama lepingu objekti ja olema lepingu kogumahtu arvestades arvestatavas mahus.
Pakkuja esitatud dokumendi avv2_signed.pdf kohaselt ei osale Effebi HOSPITAL S.R.L lepingu objektiks oleva kauba hankimisel ega tarnimisel, loetletud tegevused on ebamäärased, lepingu objekti seisukohalt ebaolulised ja lepingu mahtu puudutavalt olematud.
Vaidlustaja pole pakkumuses esitanud andmeid, mille kohaselt ta täidab Tingimuse isiklikult, mistõttu tuleb ta jätta kvalifitseerimata ehk Hankija 28.09.2026 otsus on sisuliselt õige.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

7. Puudub vaidlus, et Hankija on jätnud Vaidlustaja osades 11, 12 ja 13[2] kvalifitseerimata RHS § 104 lg 6 alusel põhjustel, mis on esitatud dokumendi „Pakkujate hankepassi alusel kvalifitseerimise, pakkumuste vastavakstunnistamise ja pakkumuste edukaks tunnistamise otsus“ p-s 3.2 (vt käesoleva otsuse p 5.3).
Konkreetsemalt leidis Hankija, et Vaidlustaja ei vasta Tingimusele, kuna Vaidlustaja esitatud varasemate tarnete loetelus esitatud andmetest ei nähtu, et tegemist oleks samade toodetega, mida Vaidlustaja on pakkunud Riigihankes, st WOOP WOUND PROTECTOR M/L/XL, WOOP WOUND PROTECTOR XXL ning HTKD ACCESS SYSTEM toodetega. Esitatud viidetes puuduvad pakutavate toodete täpsed kaubanduslikud nimetused, mistõttu Hankijal polnud võimalik kontrollida ega tuvastada, et pakkuja on müünud just neid tooteid, mida ta Riigihankes pakub.
Mingeid muid põhjendusi Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmiseks Hankija otsuses toodud ei ole.

8. Tingimuse (vt käesoleva otsuse p 5.4.1) kohaselt tuli pakkujatel *esitada müügi tõendamiseks nimekiri nõuetekohaselt täidetud müügilepingutest/-tehingutest koos märkega, millises osas, millist toodet (täpne nimetus) lepingu alusel on müüdud, koos lepingu sõlmimise kuupäevade, maksumuse ja infoga teiste osapoolte kohta, näidates ära arvuliselt, kui palju tooteid ta konkreetse lepingu alusel müünud on.*
Pakkuja pidi esitama ka *kinnituse koos müügilepingute andmetega hankepassis.*

9. Vaidlustaja esitas oma hankepassi IV osa Kvalifitseerimistingimused pakkujate tehnilisele ja kutsealasele suutlikkusele p-s C: Asjade hankelepingute puhul: täpsustatud liiki tarnete teostamine kinnituse *Kasutame ettevõtte Effebi Hospital srl tuge.*
Vaidlustaja pakkumusele oli eraldi dokumendina lisatud:

1) Deklaratsioon teisele üksusele soojendamise[3] kohta, milles Vaidlustaja kinnitas, et toetub Effebi Hospital SRL suutlikkusele;
2) Effebi Hospital S.L.R varasemate tarnelepingute loetelu (Hankijal nimetatud dokument AVV 4_signed.pdf) (vt käesoleva otsuse p 6.2) (edaspidi Loetelu);
3) Toetaja üksuse kohustuskiri, milles Effebi Hospital S.L.R kinnitab oma kohustusi PETRA MEDICAL OÜ ees seoses vaidlusaluse Riigihankega (Hankijal nimetatud dokument AVV 2_signed.pdf) (vt käesoleva otsuse p 6.4).

Vaidlustuskomisjon leiab, et kuigi eelnimetatud dokumendid on halvasti tõlgitud või eesti keeles valesti koostatud, on nende sisu siiski arusaadav ning pidi olema hankemenetluses mõistetav ka Hankijale. Hankija ei ole oma otsuse põhjendustes ega vaidlustusmenetluses väitnud, et eelnimetatud dokumentide sisu oleks jäänud talle arusaamatuks.

10. Vaidlustuskomisjon möönab, et Vaidlustaja ei ole esitanud viiteid Effebi Hospital S.L.R varasematele tarnelepingutele hankepassis, vaid eraldi dokumendina. Samas on Vaidlustaja hankepassis märgitud, et Tingimusele vastavuse tõendamisel soovib Vaidlustaja *tugineda Effebi Hospital srl*-ile.
Eeltoodust nähtub, et Vaidlustaja pakkumusest pidi Hankijale olema arusaadav, et Tingimusele vastavuse tõendamisel tugineb Vaidlustaja Effebi Hospital S.L.R varasematele tarnelepingutele. Seda, et Hankija poleks seda mõistnud Hankija otsusest Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmise kohta ei nähtu, vastupidi, Hankija on leidnud, et Loetelus toodud toodete nimetused ei ole täpselt võrreldavad Vaidlustaja pakkumuses nimetatud toodete nimetustega. Nagu käesolevas otsuses juba märgitud ei nähtu Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmise otsusest, et Hankija oleks leidnud Vaidlustaja Tingimusele vastavuse kontrollimisel mingeid teisi puudusi.

[2] Vaidlustaja on jäetud kvalifitseerimata ka osas 15, kuid selle üle vaidlus puudub.
[3] Tõlge on ilmselgelt ekslik, ilmselt peaks olema „toetumise“ kohta.

11. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et arvestades Vaidlustaja kvalifitseerimise otsuse põhjendusi on küsimusteks, millele vaidlustusmenetluses tuleb leida vastus:

1) kas Loetelus toodud toodete „Laparoskoopia meditsiiniseade – käsitsi ligipääs“, „Ühekordne haavakaitse“ ja „Ühekordne haavakaitse korgiga“ nimetustest nähtub, et tegu on Vaidlustaja pakutavate toodetega WOOP WOUND PROTECTOR M/L/XL, WOOP WOUND PROTECTOR XXL ja HTKD ACCESS SYSTEM;

2) kas juhul, kui Loetelus toodud toodete nimetustest ei nähtu, et tegemist oleks Vaidlustaja pakutud toodetega oli Hankijal kohustus selgitada asjaolud välja täiendavate küsimuste esitamisega RHS § 46 lg 4 ja/või RHS § 104 lg 7 alusel.

12. Vaidlustaja pakkumusest nähtub, et osas 11 on ta pakkunud toodet WOOP WOUND PROTECTOR XS/S/M/L/XL, osas 12 toodet WOOP WOUND PROTECTOR XXL ning osas 13 toodet HTKD ACCESS SYSTEM.
Mõistet WOOP WOUND PROTECTOR saab eesti keelde tõlkida eri viisidel, millest üks võimalik üldnimetus on „ühekordne haavakaitse“, mida on kasutatud Loetelus.
Mõiste HTKD ACCESS SYSTEM puhul ei ole Loetelus kasutatud „ühekordne haavakaitse korgiga“ vaidlustuskomisjoni hinnangul otsene tõlge, kuigi võib kirjeldada sama tüüpi toodet.
Eeltoodust tulenevalt on õige Hankija järeldus, et Loetelus toodud viidetes puuduvad pakutavate toodete täpsed kaubanduslikud nimetused ning Hankijal ei olnud Loetelus toodud eesti keelsete nimetuste alusel võimalik kontrollida ega tuvastada, et Vaidlustaja varasemalt müüdud tooted on täpselt samad, mida ta Riigihankes pakub.
Vaidlustuskomisjon märgib, et Hankija heidab ette nimelt seda, et omavahel ei pruugi olla kooskõlas Vaidlustaja pakkumuses pakutavad tooted ning Loetelus nimetatud tooted, mitte seda, et Loetelus nimetatud tooted ei vastaks osades 11, 12 ja 13 hangitavatele toodetele (vasavalt: osa 11 - Retraktor-haavakaitsekile ster!; osa 12 - Retraktor-haavakaitsekile tugevdatud ster!; osa 13 - Haavakaitsekile-retraktor hermeetilise kaanega ster!).

13. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et seda, kas Loetelus nimetatud tooted vastavad Vaidlustaja pakkumuses nimetatud toodetele, oleks Hankija saanud tuvastada Vaidlustajalt selgituste küsimise kaudu ning kohtupraktikast tulenevalt oli Hankija selleks ka kohustatud.
19.11.2025 otsuses nr 3-25-806 (p 15) on Riigikohus leidnud: *Kui hankija kasutab kohustuslikus korras või vabatahtlikult hankepassi (RHS § 4 p 6), tuleb hankepassis esitatud teabe kontrollimiseks selgituste küsimisel lähtuda RHS § 104 lg-st 7 (vt ka direktiivi 2014/24 art 59 lg 4 esimene lõik ja teise lõigu teine lause, art-d 56 ja 57 ning art 60 lg 1). RHS § 104 lg 7 järgi on hankijal õigus nõuda mis tahes ajal pakkujalt kõigi või mõnede asjakohaste hankepassis esitatud kinnitustele vastavate dokumentide esitamist või esitatud dokumentide sisu selgitamist või selgitamist võimaldavate andmete või dokumentide esitamist või täiendamist. Sisuliselt samaväärse õiguse küsida kvalitatiivset valikut puudutavate dokumentide kohta selgitusi sätestab RHS § 46 lg 4 (vt ka direktiivi 2014/24 art 56 lg 3).*
13.06.2013 otsuses nr 3-3-1-24-13 (p 22) on Riigikohus märkinud: *Hankija kaalutlusõigus täiendavate dokumentide, andmete ja selgituste nõudmisel ei tähenda õigust otsustada nõude esitamise üle meelevaldselt. See ohustaks pakkujate võrdset kohtlemist. Selleks, et mitte anda pakkujale võimalust kõrvaldatava puuduse korral dokumentide täiendamiseks, peab hankijal olema kaalukas põhjus.*
Hankija ei pea pakkujale andma võimalust puuduste kõrvaldamiseks näiteks siis, kui asjaolud näitavad, et pakkuja on dokumendid või andmed jätnud esitamata teadlikult. Samuti ei pea hankija oletama, kas pakkujal on lisaks esitatud dokumentidele veel dokumente ja andmeid. Puuduste kõrvaldamise võimalus tuleb anda siis, kui nõutud dokumendid või andmed on esitamata, ebaselged või ebapiisavad või kui on ilmne, et pakkuja on teinud dokumentide vormistamisel inimliku vea.
Vaidlustuskomisjon leiab, et pakutavate toodete täpsete kaubanduslike nimetuste puudumise tõttu olid Loetelus esitatud andmed ebaselged või ebapiisavad Riigikohtu 13.06.2013 otsuse nr

3-3-1-24-13 p-i 22 tähenduses. Seetõttu tuli Hankijal enne Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmist anda Vaidlustajale võimalus seda puudust selgituste või täiendavate andmete esitamisega kõrvaldada. Seda Hankija ei teinud.

14. Vaidlustusmenetluses on Hankija asunud Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmist põhjendama uute asjaoludega, mida ei ole Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmise otsuses nimetatud ning millele pole selles isegi vihjatud (võimalikud muud puudused referentslepingute andmete esitamises Tingimusele vastavuse tõendamisel ja võimalik vastuolu RHS § 103 lg-ga 2). Seoses RHS § 103 lg-ga 2 on Hankija vastuses vaidlustusele ise kinnitanud, et sellega seonduvaid asjaolusid pole Hankija oma 28.09.2026 otsuses kajastanud, kuid täiendab nendega oma otsust. Vaidlustuskomisjon sellist täiendamist võimalikuks ei pea. Vaidlustuskomisjoni kontroll piirdub vaidlustatud otsuse õiguspärasuse kontrollimisega nende argumentide alusel, mis olid otsuse tegemise aluseks, vastasel juhul võiks hankija kõik otsuse tegemise ajal esitamata jäetud põhjendused esitada alles vaidlustusmenetluses, mis ei oleks kooskõlas hankija otsuse põhjendamise kohustusega (vt nt RHS § 98 lg 5).
Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Hankija ei saa vaidlustusmenetluses oma otsust tagantjärele ja täiendavalt põhjendada argumentidega, mille puhul puudub kindlus, et neist argumentidest lähtuti ka otsuse tegemise ajal (vt nt TrtRKo 3-22-607, p 10). Käesoleval juhul puudub vaidlustuskomisjonil selline kindlus ka nende põhjenduste osas, mille puudumist vaidlustatud otsuses ei ole Hankija ise kinnitanud. Vaidlustuskomisjonil ei ole võimalik tuvastada, et Hankija lähtus nendest asjaoludest Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmise otsuse tegemisel. Kui Hankija neid otsuse tegemisel ka silmas pidas, ei ole neid otsuses kuidagi kajastatud.
Vaidlustuskomisjon ei nõustu Hankijaga, et kõikide eelnimetatud asjaolude käsitlemine käesolevas vaidlustusmenetluses on vajalik menetlusökonoomia printsiibist tulenevalt. Juhul, kui vaidlustuskomisjon asuks hindama argumente, millele Hankija pole oma otsuses isegi kaudselt tuginenud, ei kontrolliks vaidlustuskomisjon Hankija otsuse õiguspärasust, vaid asuks Hankija asemel otseselt Vaidlustaja kvalifikatsiooni kontrollima. Selleks vaidlustuskomisjonil pädevus puudub.

15. Vaidlustuskomisjon jätab tähelepanuta Hankija väited, et Vaidlustaja pakkumus ei ole osades 11, 12 ja 13 vastav ning pakkumuste vastavuse kontrollimisel lükkaks Hankija Vaidlustaja pakkumuse tagasi. Hankija nimetatud väited ei ole käesoleva vaidluse lahendamisel asjakohased. Vaidlust ei ole selles, et hankemenetluses ei ole tehtud otsust Vaidlustaja pakkumuse vastavaks tunnistamise ega tagasilükkamise kohta. Vaidlustuskomisjon ei saa kontrollida sellise otsuse õiguspärasust, mida Hankija teinud ei ole.

16. Eeltoodud põhjustel on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija ei saanud jätta Vaidlustajat osades 11, 12 ja 13 kvalifitseerimata ilma Vaidlustajale Loetelus esitatud ebaselgete või ebapiisavate andmete selgitamise võimalust andmata. Seetõttu on Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmise otsus vastuolus RHS § 104 lg-ga 7 koosmõjus RHS § 3 p-s 1 sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ning tuleb tunnistada kehtetuks.

17. Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsus osades 11, 12 ja 13 on vaidlustatud põhjendusel, et Vaidlustaja on jäetud õigusvastaselt kvalifitseerimata. Kuna vaidlustuskomisjon tunnistab kehtetuks Hankija otsuse Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmise kohta osades 11, 12 ja 13, siis tuleb tunnistada kehtetuks ka Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsus osades 11, 12 ja 13.

18. Vaidlustaja taotleb ka Kolmanda isiku eduka pakkujana kvalifitseerimise ning Kolmanda isiku kõrvaldamata jätmise otsuste kehtetuks tunnistamist osades 11, 12 ja 13, tuginedes samuti hankemenetluse etapiviisilisuse põhimõttele.

Hankija 29.09.2026 teavitusest pakkujatele nähtub, et Hankija on teinud otsused edukaks tunnistatud pakkujate kõrvaldamata jätmiseks ja kvalifitseerimiseks, mh Kolmanda isiku kõrvaldamata jätmiseks ja kvalifitseerimiseks osades 11, 12 ja 13. Kuna vaidlustuskomisjon tunnistab kehtetuks Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse osades 11, 12 ja 13, tuleb hankemenetluse etapiviisilisuse põhimõttest tulenevalt tunnistada kehtetuks ka sellele järgnenud Kolmanda isiku eduka pakkujana kvalifitseerimise ja kõrvaldamata jätmise otsused osades 11, 12 ja 13.

19. Vaidlustusmenetluse kulud
Lähtudes sellest, et vaidlustus kuulub RHS § 197 lg 1 p-i 5 alusel rahuldamisele, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 1.

19.1. Vaidlustaja esitas tähtaegselt taotluse lepingulise esindaja kulude väljamõistmiseks summas 11 191 eurot (ilma käibemaksuta), kokku 42,5 tunni õigusabi osutamise eest, keskmise tunnihinnaga 263,32 eurot.
Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Vaidlustaja lepingulise esindaja kulud on põhjendamatult suured. Vaidlustuskomisjoni hinnangul on õigusabi osutamine 42,5 tunni ulatuses selle vaidlustusasja puhul ilmselt ebaproportsionaalne, arvestades, et asi ei ole sisult keeruline (pigem lihtne) ega materjalide poolest mahukas (keskmise vaidlustusasja materjalide hulgaga võrreldes pigem tagasihoidlik). Ka läbitöötamist vajanud Hankija vastuse sisuline maht on väga väike. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et põhjendatud ja vajalikud on Vaidlustaja õigusabikulud 22 tunni ulatuses, kogusummas 5793,04 eurot käibemaksuta ning need tuleb Hankijalt välja mõista.
Vaidlustuskomisjon mõistab Hankijalt Vaidlustaja kasuks välja ka tema poolt vaidlustuse esitamisel tasutud riigilõivu 2560 eurot.

19.2. Hankija ja Kolmanda isiku kulud jäävad nende enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)
Taivo Kivistik